

JUSTITISMINISTERIET

Dato:
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Freia Kirkeskov-Hansen
Sagsnr.: 2018-0035-0068
Dok.: 883797

UDKAST TIL TALE

til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål B-C
fra Folketingets Retsudvalg den 8. november 2018

Samrådsspørgsmål B

”Vil ministeren redegøre for, hvilke initiativer ministeren vil tage på baggrund af ministeriets undersøgelse af strafniveauerne for hashhandel i henholdsvis Danmark, Sverige og Norge, der viser, at strafniveauet for besiddelse af hash med henblik på videreoverdragelse generelt er lavere i Danmark end i de øvrige lande, jf. REU alm. del - svar på spørgsmål 1041?”

Samrådsspørgsmål C

”Hvad er ministerens holdning til og vil ministeren tage initiativ til at strafniveauet for besiddelse af hash bringes på niveau med strafniveauet i Norge og Sverige jf. REU alm. del - svar på spørgsmål 1041?”

Spørgsmålet er stillet på udvalgets vegne af formand Peter Skaarup (DF).

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

[Indledning]

1. Tak for spørgsmålene.

Jeg vil gerne starte med at slå fast, at vi som samfund ikke skal acceptere den utryghed og kriminalitet, som hashhandel medfører.

Og man skal kende mig dårligt, hvis man ikke ved, at hashhandel er noget, jeg vil slå hårdt ned på.

Det er helt nødvendigt, at vi fortsætter kampen mod hashhandel. Men jeg tror, at det er vigtigt, at vi er helt ærlige omkring, at der ikke findes nogle lette løsninger. Skal vi bekæmpe handel med hash, er det et langt sejt træk og en målrettet og strategisk politimæssig indsats, der skal til.

Med det sagt, så vil jeg vende mig mod de stillede spørgsmål.

[Spørgsmål B-C – Initiativer mod hashhandel i Danmark]

Jeg er for det første blevet bedt om at redegøre for, hvilke initiativer jeg vil tage på baggrund af Justitsministeriets undersøgelse af strafniveauet for besiddelse af hash med

henblik på videreoverdragelse i Danmark, Sverige og Norge.

For det andet er jeg blevet bedt om at svare på, om jeg vil tage initiativ til, at strafniveauet for besiddelse af hash i Danmark bringes på niveau med strafniveauet i Sverige og Norge. Jeg antager, at dette spørgsmål også vedrører besiddelse af hash med henblik på videreoverdragelse og altså ikke besiddelse til eget forbrug.

Jeg har tænkt mig at svare samlet på de to spørgsmål, da de hænger tæt sammen.

[Undersøgelse af strafniveauer for hashhandel i Danmark, Sverige og Norge]

Justitsministeriet har ganske rigtigt foretaget en undersøgelse af strafniveauet for hashhandel i Danmark, Sverige og Norge. Resultatet af undersøgelsen blev sendt til Folketingets Retsudvalg den 22. august 2018. Undersøgelsen viser, at strafniveauet for hashhandel i Danmark generelt er lavere end i henholdsvis Sverige og Norge.

Som det også fremgår af undersøgelsen, så det ikke muligt at lave en 1 til 1 sammenligning med strafniveauet for hashhandel i Sverige og Norge.

Det skyldes blandt andet, at der vil være en lang række omstændigheder i straffastsættelsen, som påvirker straffen i enten opadgående eller nedadgående retning. Derfor er det vanskeligt at foretage en direkte sammenligning af straffen i de enkelte sager.

De danske domstole lægger ikke kun vægt på mængden af hash. Der lægges også vægt på, om der har været tale om deltagelse i den organiserede hashhandel på f.eks. Christiania, den rolle som den tiltalte har haft, og hvor mange gange den pågældende tidligere er straffet for lignet kriminalitet. I de alvorligste sager lægges der også vægt på, hvor længe den pågældende har deltaget i hashhandlen.

Vender vi os mod vores nabolande Sverige og Norge, så er det langt hen ad vejen de samme omstændigheder, der kan være med til at påvirke, hvilken straf der bliver givet.

Men der er også forskelle.

I Sverige er det f.eks. generelt ikke en strafskærpende omstændighed, at forholdet begås på bestemte steder eller i bestemte områder. Dog kan det være en strafskær-

pende omstændighed, hvis narkotika sælges til en større kreds af ukendte personer, f.eks. via internettet.

I Danmark og Norge kan det derimod godt få betydning for straffen, at hashhandel er sket i et område, der er præget af organiseret hashhandel.

Derudover er der stor forskel på måden, som de tal, vi har fået tilsendt fra Sverige og Norge, er opgjort på.

Sverige har f.eks. fremsendt en vejledende tabel over sammenhængen mellem stofmængde og strafniveau.

Norge har derimod ikke fremsendt en generel beskrivelse af strafniveauet, men alene eksempler på, hvilken straf der er givet for hashhandel i konkrete sager fra den norske højesteret. Beskrivelsen af strafniveauet i Norge bygger altså på enkeltsager, og straffen kan dermed have været påvirket af en række andre omstændigheder end blot stofmængden.

Når det så er sagt, så skal det ikke lyde som en dårlig undskyldning.

For konklusionen er ikke desto mindre, at Danmark generelt straffer lavere for hashhandel end vores nordiske naboer.

Og derfor skal vi selvfølgelig være åbne for at se på, om der er behov for at gøre noget ved straffniveauet.

[Økonomiske konsekvenser ved straffskærpelse]

Som det også fremgår af undersøgelsen, så har mit ministerium foretaget et skøn over de økonomiske konsekvenser, der vil være forbundet med at fordoble straffniveauet i sager om hashhandel.

Det skønnes, at omkostningerne vil være betydelige. Der er tale om varige driftsudgifter på 200-300 mio. kr. årligt.

Og de udgifter står ikke alene. For der vil også være udgifter til at etablere næsten 500 nye fængselspladser. Her er der tale om udgifter på op til 1,5 mia. kr.

Det kræver altså en væsentlig prioritering af de offentlige midler. En prioritering, der som bekendt er forankret omkring et andet bord på denne tid [læs: finanslovsforhandlingerne].

Hertil kommer, at selv hvis vi fandt pengene, vil det tage lang tid, før kriminalforsorgen vil være i stand til at håndtere en sådan strafskærpelse.

Både fordi det selvfølgelig tager tid at bygge nye fængsler, men også fordi en strafskærpelse af det omfang vil kræve et meget stort antal nye fængselsbetjente [i størrelsesordenen 350-400 fængselsbetjente].

Faktisk mangler vi allerede i dag fængselsbetjente til at håndtere det nuværende belæg i landets fængsler og arrester.

Vi står derfor i øjeblikket med en stor udfordring i forhold til at rekruttere det nødvendige antal nye fængselsbetjente – også i forhold til de initiativer, som indgår i flerårsaftalen for kriminalforsorgen.

Det er simpelthen ikke realistisk at gå videre med en strafskærpelse, som indebærer, at der skal rekrutteres op mod 400 yderligere nye fængselsbetjente.

[Politiets strategi for bekæmpelse af hashhandel]

Det er vigtigt for mig at understrege, at narkotikakriminalitet er et prioriteret indsatsområde for dansk politi.

Politiet har i mange år haft stor fokus på organiseret kriminalitet og kriminelle grupper, herunder på indsmugling og distribution af hash.

Politiets indsats medfører årligt mange beslaglæggelser af store mængder hash. Politiets store og langvarige indsats i form af beslaglæggelser, anholdelser og fængslinger gør livet svært for de kriminelle og begrænser den ulovlige handel med hash.

Christiania er midtpunkt for en stor del af den organiserede indsmugling af hash til Danmark. Samtidig distribueres der også store mængder hash fra Christiania til resten af København.

Derfor er det vigtigt, at politiet sætter stærkt ind på Christiania. Det er et væsentligt element i den samlede indsats for at bekæmpe hashhandel i Danmark.

Strategien er grundlæggende at gøre det så risikofyldt og uattraktivt som muligt for både sælgere og købere at handle med hash i området ved Pusherstreet på Christiania.

Politiet foretager i øjeblikket flere ugentlige rydninger af hashboderne i Pusherstreet. Der er i 2018 blevet foretaget over 100 rydninger af boder på Christiania.

Københavns Politi foretager desuden daglige patruljeringer. Det drejer sig om over 500 patruljer i og omkring Pusherstreet i 2018.

Derudover gennemfører politiet efterforskninger med fokus på at retsforfølge bagmændene bag den organiserede hashhandel i Pusherstreet. Politiet har i 2018 anholdt langt over 450 personer og varetægtsfængslet tæt på 200.

Det skal være tydeligt for alle, at personer, der indgår i organiseret hashhandel, konsekvent bliver stillet til ansvar for deres kriminelle handlinger.

Politiet har igangsat en række indsatser, og det handler nu om at fastholde de indsatser, der virker.

[Afsluttende bemærkninger]

Vi skal hele tiden holde øje med udviklingen og overveje, om der er behov for nye indsatser, og hvordan indsatsen i øvrigt tilrettelægges mest effektivt for at bekæmpe den organiserede hashhandel.

Jeg lytter altid, hvis politiet vurderer, at de har brug for nye redskaber.

Og jeg er altid åben over for nye ideer og forslag til, hvordan vi kan komme den utryghedsskabende kriminalitet til livs.

Tak for ordet.